

Тема магістерської роботи:

ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ ЯК ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Магістрант

Марчук Олена Володимирівна

Науковий керівник:

Пойда Сергій Андрійович, к. пед. наук

Вінниця 2021

Мета роботи:

- дослідження основних шляхів розробки, впровадження та реалізації систем електронного урядування в Україні та напрямів їх удосконалення

Завдання дослідження:

- проаналізувати поняття «електронне урядування» та його місце в державному управлінні;
- дослідити нормативно-правову базу реалізації електронного урядування в Україні;
- здійснити аналіз стану впровадження системи електронного урядування в Україні;
- визначити шляхи реалізації електронного урядування та розробити методичні рекомендації щодо їх покращення.

Об'єкт

дослідження:

- електронне урядування як інструмент реалізації державного управління

Предмет

дослідження:

- електронне урядування в Україні як частина державного управління

Методи

дослідження:

- Для вирішення поставлених задач використовувались *теоретичні та емпіричні методи дослідження*
- Теоретичні: порівняльно-зіставний, програмно-цільовий, системно-структурний.
- Емпіричні: аналіз документів, спостереження, опитування (анкетування).

ПОНЯТТЯ «ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ»

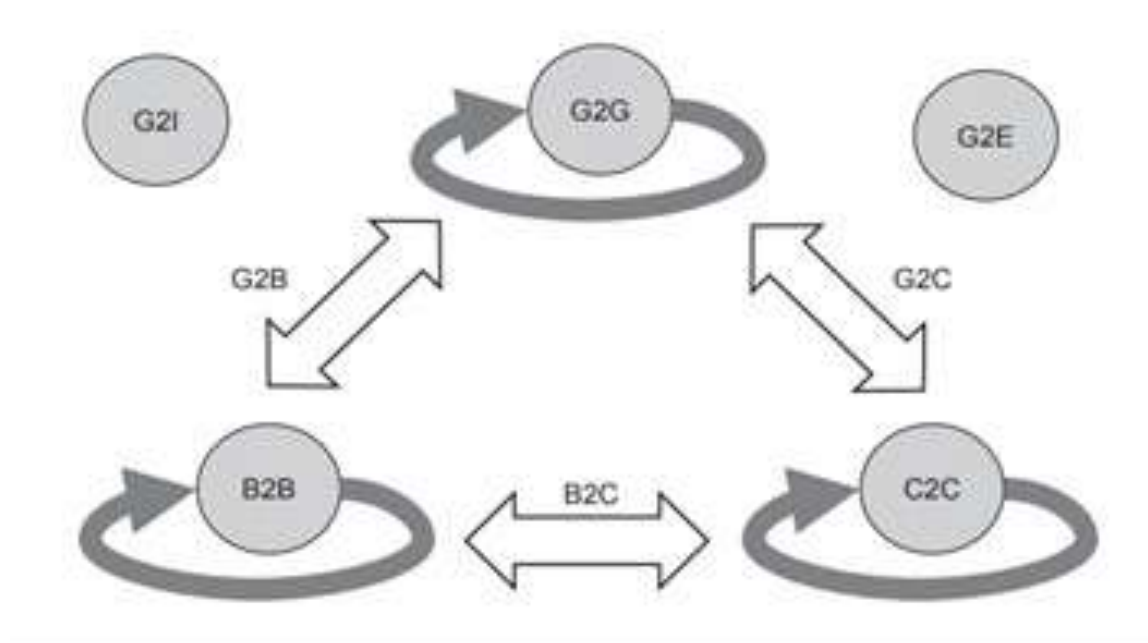
- це форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості роботи органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян

«ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ» та «ЕЛЕКТРОННИЙ УРЯД»

- «Електронний уряд» - це уряд, в якому вся сукупність як внутрішніх, так і зовнішніх зв'язків і процесів підтримується й забезпечується відповідними ІКТ. Необхідною умовою переходу до електронного уряду є широка інформатизація всіх процесів діяльності міністерств, відомств, місцевих органів виконавчої влади, причому як внутрішніх, так і зовнішніх

Головною складовою електронного урядування є електронний уряд – єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами й суб'єктами господарювання

КЛАСИЧНА МОДЕЛЬ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

- G2G («government to government»): «уряд – уряд»;
- G2B («government to business»): «уряд – бізнес»;
- G2C («government to citizens»): «уряд – громадяни».

- G2E («government to employers»): «уряд – службовці»;
- G2I («government to international organizations»): «уряд – міжнародні організації та інші держави»

ГОЛОВНІ ПРИНЦИПИ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

- відкритість й прозорість влади;
- інформаційна безпека та конфіденційність;
- єдині технічні стандарти й взаємна сумісність;
- орієнтація на інтереси й потреби послуг споживачів;
- підконтрольність та підзвітність органів влади громадянам та суспільству

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

- **1. ЕТАП 1 : 1990 – 1998 рр.;**
- **2. ЕТАП 2: 1998 – 2006 рр.;**
- **3. ЕТАП 3: 2007–2015 рр.;**
- **4. ЕТАП 4: 2007–2010 рр. ;**
- **5. ЕТАП 5: 2011 – 2013 рр.;**
- **6. ЕТАП 6: 2014 – 2019 рр.**

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

- У питаннях державної політики інформатизації спостерігається керівна, організуюча роль Президента України. Уряд на виконання вищезазначених указів опікується реалізацією політики інформатизації
- Відповідно до нормативно-правових установлень Президента України, парламенту та Кабінету Міністрів України електронне урядування в Україні планомірно розвивається, в цілому, необхідна для впровадження електронного урядування нормативно-правова база створена

ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

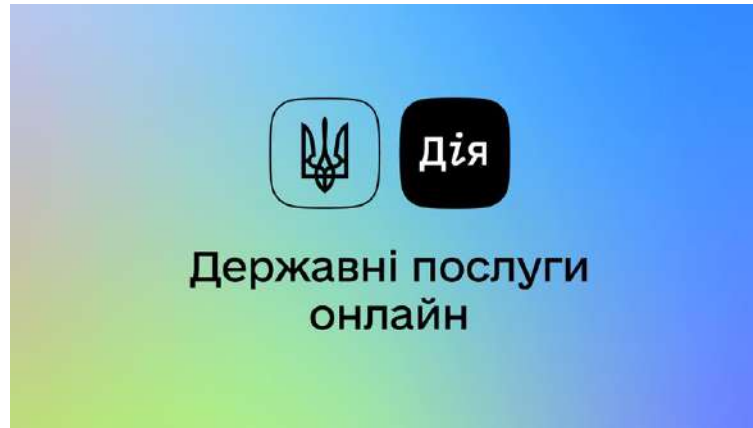
- *Комітет цифрової трансформації України* – це правове забезпечення діяльності Міністерства
- *Міністерство цифрової трансформації* – це центральний орган виконавчої влади, який відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, відкритих даних, національних електронних інформаційних ресурсів, інтероперабельності – взаємодії мережесистем базі уніфікованих інтерфейсів або протоколів, впровадження електронних послуг та розвиток цифрової грамотності громадян або, іншими словами, МЦТ працює над створенням «держави у смартфоні», що поєднує в собі мобільний застосунок та портал державних послуг

ЦІЛІ МІНІСТЕРСТВА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДО 2024 РОКУ:

- переведення 100% публічних послуг громадянам та бізнесу в онлайн-доступ;
- забезпечення 95% транспортної інфраструктури, населених пунктів та їхніх соціальних об'єктів доступом до високошвидкісного Інтернету;
- залучення 6 млн. українців до програми розвитку цифрових навичок;
- збільшення долі інформаційних технологій у ВВП держави до 10% .

ПРОЕКТ «ДІЯ» («ДЕРЖАВА І Я»)

- «Дія» – це онлайн-сервіс державних послуг, мобільний додаток із електронними документами та даними про осіб із реєстрів, а також портал допомоги малому та середньому бізнесу
- «Дія» є уособленням переходу з «аналогової» у «цифрову» державу і несе для України ряд істотних переваг, а сама країна стає більш конкурентоспроможною на світовій арені

СУЧАСНИЙ СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

- Оцінюється на основі світових рейтингів, у яких відображається рівень електронного урядування в різних країнах на основі загальноприйнятих показників

Індекс оцінювання:

- EGDI (E-Government Development Index) – комплексний показник, що утворюється через сукупність інших субіндексів та використовується для вимірювання готовності національних адміністрацій до використання інформаційно-комунікаційних технологій для надання якісних інформаційних послуг населенню, бізнесу та застосування їх у роботі самих органів влади

СУЧАСНИЙ СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

EGDI ґрунтується на трьох субіндексах:

- *OSI (Online Service Index)* – онлайн-сервісів, розраховується Департаментом з економічних і соціальних питань ООН (UNDESA);
- *TII (Telecommunication Infrastructure Index)* – телекомунікаційної інфраструктури, розраховується Міжнародним союзом електрозв'язку ІТУ;
- *HCI (Human Capital Index)* – людського капіталу, розраховується ЮНЕСКО спільно з Програмою розвитку ООН.

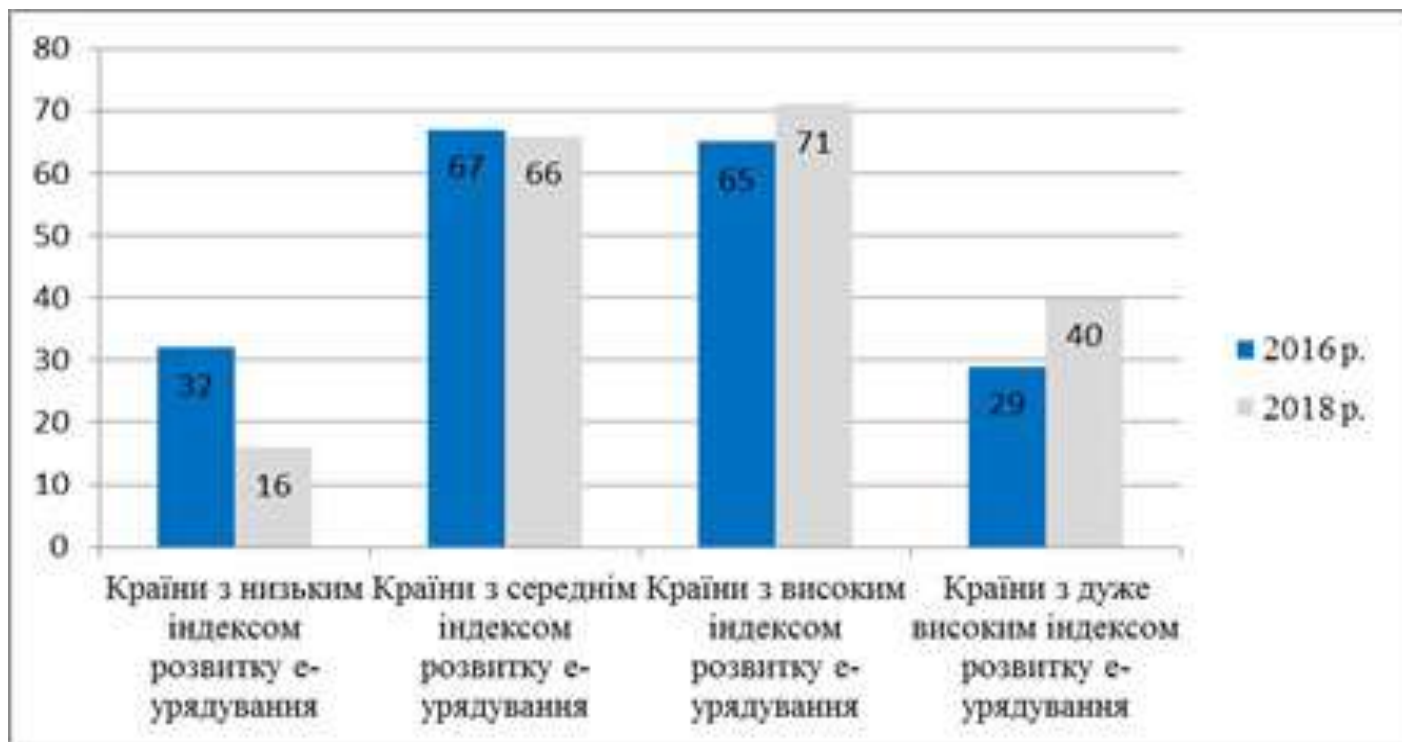
$$EGDI=1/3*(OSInormalized+TIInormalized+HCInormalized)$$

EPI (E-Participation Index) –індекс електронної участі

ІНДЕКС РОЗВИТКУ Е-УРЯДУ В ДЕЯКИХ КРАЇНАХ СВІТУ ТА В УКРАЇНІ ЗА 2014-2018 РР.

Країна	2014		2016		2018	
	Рейтинг	Індекс EDGI	Рейтинг	Індекс EDGI	Рейтинг	Індекс EDGI
Данія	16	0,816			1	0,9150
Австралія	2	0,910	2	0,914	2	0,9053
Республіка Корея	1	0,946	3	0,891	3	0,9010
Велика Британія	8	0,870	1	0,919	4	0,8999
Швеція	14	0,823	6	0,870	5	0,8882
Фінляндія	10	0,845	5	0,882	6	0,8815
Сінгапур	3	0,908	4	0,883	7	0,8812
Нова Зеландія	9	0,864	8	0,865	8	0,8806
Франція	4	0,894	10	0,846	9	0,8790
Японія	6	0,887	11	0,844	10	0,8783
Україна	87	0,503	62	0,608	82	0,6165

КІЛЬКІСТЬ КРАЇН, ЗГРУПОВАНИХ ЗА ІНДЕКСОМ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ (EGDI) У 2016 ТА 2018 РР.

ІНДЕКС EDGI ТА ЙОГО СУБІНДЕКСИ В ОКРЕМИХ КРАЇНАХ СВІТУ ТА В УКРАЇНІ У 2018 Р.

Країна	Рейтинг 2018	Індекс EDGI	Субіндекс OSI	Субіндекс HSI	Субіндекс TII
Данія	1	0,9150	1,0000	0,9472	0,7978
Австралія	2	0,9053	0,9722	1,0000	0,7436
Республіка Корея	3	0,9010	0,9792	0,8743	0,8496
Велика Британія	4	0,8999	0,9792	0,9200	0,8004
Швеція	5	0,8882	0,9444	0,9366	0,7835
Фінляндія	6	0,8815	0,9653	0,9509	0,7284
Сінгапур	7	0,8812	0,9861	0,8757	0,8019
Нова Зеландія	8	0,8806	0,9514	0,9450	0,7455
Франція	9	0,8790	0,9792	0,8598	0,7979
Японія	10	0,8783	0,9514	0,8428	0,8406
Україна	82	0,6165	0,5694	0,4364	0,8436

ІНДЕКС ЕЛЕКТРОННОЇ УЧАСТІ ДЕЯКИХ КРАЇН СВІТУ ТА УКРАЇНИ У 2018 Р.

Країна	Індекс ЕРІ	Е-інформування	Е-консультування	Е-прийняття рішень
Данія, Республіка Корея, Фінляндія,	1	1	1	1
Нідерланди	0,9888	0,9667	1	1
Австралія, Японія, Нова Зеландія, Іспанія, Велика Британія, США	0,9831	1	0,9565	1
Норвегія	0,9775	0,933	1	1
Сінгапур, Франція	0,9663	1	0,9130	1
Філіппіни, Люксембург	0,9382	1	0,9130	0,9091
Португалія	0,8989	0,9667	0,9130	0,8182
Малайзія	0,8876	0,9333	0,9130	0,8182
Мальта	0,8483	0,9667	0,7826	0,8182
Австрія	0,8258	0,900	0,7826	0,8182
Україна	0,6854	0,6333	0,6522	0,8182

МІСЦЯ В СВІТОВИХ РЕЙТИНГАХ, ЩО ЗА ОСТАННІ РОКИ ЗДІЙСНЕНІ УКРАЇНОЮ В НАБЛИЖЕННІ ДО СВІТОВИХ ПОЗИЦІЙ ЩОДО РОЗВИТКУ І ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

- 17 місце світовий рейтинг у сфері відкритих даних, та 2-ге місце – за темпами розвитку за чотири роки Open Data Barometer, 2018 рік;
- 31 місце у рейтингу відкритих даних Global Open Data Index, 2018 рік;
- 64 місце – індекс мережевої готовності за версією Networked Readiness Index, 2016 рік;
- 43 місце – глобальний індекс інновацій The Global Innovation Index, 2018 рік, Україна піднялася на 7 позицій;
- 79 місце індекс розвитку ІКТ ICT Development Index, 2017 рік.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ НА ПРИКЛАДІ ЕСТОНІЇ

- **Естонія сьогодні посідає провідні позиції по впровадженню новітніх технологій в управлінні державою серед країн – світових лідерів**
- **У групі постсоціалістичних європейських країн Естонія є лідером за рівнем електронного урядування**

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ НА ПРИКЛАДІ ЕСТОНІЇ

- Одним із найвдаліших естонських проєктів є ІТ-система «X-Road» (український аналог отримав назву «Трембіта»), якби система в такому ж масштабі, як в Естонії, працювала б в Україні, вона за один рік заощадила б українцям 39396 робочих років або 345 млн. робочих годин, що дорівнює приблизно 562 людських життя;
- Кожного року громадяни Естонії користуються близько 100-120 електронними держпослугами, і щороку електронні держпослуги економлять естонському громадянину 10 днів життя;
- В Естонії онлайн доступні 2595 держпослуг. В оффлані залишилися тільки три послуги: реєстрація нерухомості, укладання та розірвання шлюбу;
- В Естонії вважають, що програмування – це друга грамотність;
- Тотальну цифровізацію Естонія почала з головного – оптимізації податкових сервісів. У результаті сьогодні Естонія – одна з провідних країн в світі з дешевизні збору податків. За даними Організації економічного співробітництва і розвитку, в 2012 році в Естонії вартість збору 100 євро податків становила 0,37 євроцентів. Для порівняння, в Україні вартість збору 100 євро податків становила в 2012 році 1,25 євро.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

- розробка уніфікованої та стандартизованої технології збору, обробки, документування, та перетворення в електронну форму введення інформації, її комп'ютерної обробки за відповідними правилами і алгоритмами, пошуку і видачі за запитом, в рамках урядової системи, з використанням новітніх комп'ютерних інформаційних технологій і геоінформаційних систем;
- забезпечення сумісності взаємодії та інтеграції створення, поповнення, збереження і використання державних інформаційних ресурсів незалежно від їх відомчої належності, форми власності на базі сучасних інформаційних технологій, міжнародних стандартів, уніфікованих систем класифікації і кодування інформації;
- розробка технологій взаємодії урядових структур для сумісного, повного і найбільш швидкого обслуговування громадян, громадських організацій та сфери виробництва;
- ліцензування діяльності державних і комерційних організацій з розробки і реалізації технологій уніфікованої і стандартизованої технології вводу, обробки, оновлення, зберігання і видачі інформації з забезпеченням ефективності, якості, доступної собівартості і швидкості виконання робіт;

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

- забезпечення комплексного захисту інформаційних ресурсів з використанням ефективних засобів і методів захисту інформації від несанкціонованого доступу, зумисного і випадкового пошкодження, підробки, блокування, з організацією відповідних рівнів доступу для всіх категорій користувачів;
- організація моніторингу стану, контролю цілісності і використання всієї інформаційної бази системи електронного урядування;
- створення мережі державних громадських і приватних хабів для забезпечення масового доступу громадян до мережі Інтернет з освітньою та просвітницькою метою;
- взаємодія системи електронного урядування з міжнародними і вітчизняними системами електронних банківських платежів;
- проведення організаційних перетворень в урядових структурах для адаптації їх до функціонування в умовах цифровізації.

ВИСНОВКИ:

- *З розвитком електронної демократії в державі відбудуться такі позитивні трансформації:*
- досягнення європейських стандартів якості електронних адміністративних послуг;
- вдосконалення взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, бізнесом, громадянами та державними службовцями;
- забезпечення якісно нового рівня управління державою та суспільством у цілому;
- бізнес отримає новий світовий рівень розвитку;
- зростання рівня економіки країни, як наслідок покращення життя громадян;
- зміцнення довіри громадян до держави та її політики, чиновників;
- кожен громадянин оперативно та мобільно матиме змогу отримувати якісну, актуальну, правдиву, необхідну інформацію з різних ланок діяльності влади;
- утвердження віри населення у демократичність державних процесів.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

